

Bijlage 1

Praktijkexamen Certificaat Ondernemerschap

Financieel management MKB

23 maart 2010

Balans Optiek Het Oog

Debet	Balans per 31/12 (alle bedragen in hele euro's)		Credit	
	2009	2008	2009	2008
Vaste activa				
Onroerend goed	159.347	181.543		
Verbouwing				
Inventaris	91.974	68.139		
Machines				
Vervoermiddelen				
Goodwill				
Totaal vaste activa	251.321	249.682		
Vlottende activa				
Voorraad	13.441	15.378		
Debiteuren	23.974	5.706		
Te ontvangen belastingen en premies	863	1.539		
Liquide middelen	2.011	13.411		
Totaal vlottende activa	40.289	36.034		
Totaal activa	291.610	285.716		
			Eigen vermogen	
			Anneth Brinke	-42.418
			Karel Brinke	-30.768
			Totaal eigen vermogen	-73.186
			Vreemd vermogen lang	
			Achtergestelde lening	30.262
			Hypothecaire lening	219.553
			Banklening (o/g)	2.322
			Totaal vreemd vermogen lang	249.815
			Vreemd vermogen kort	
			Crediteuren	17.614
			Nog te betalen kosten	5.444
			Te betalen belastingen en premies	7.338
			Rekening-courantkrediet	84.585
			Totaal vreemd vermogen kort	114.981
			Totaal passiva	291.610

Bijlage 2

Praktijkexamen Certificaat Ondernemerschap

Financieel management MKB

23 maart 2010

Winst- en verliesrekening Optiek Het Oog (alle bedragen in hele euro's)

	2009	2008
Netto-omzet (opbrengst verkopen)	404.781	449.757
Inkoopwaarde	<u>186.199</u>	<u>197.893</u>
Brutowinstmarge	218.582	251.864
Lonen en salarissen	43.481	25.412
Sociale lasten	8.098	7.122
Huisvestingskosten	39.160	31.408
Autokosten	3.050	2.542
Verkoopkosten	18.152	11.826
Algemene kosten	<u>26.436</u>	<u>23.754</u>
Totale kosten	<u>138.377</u>	<u>102.064</u>
EBITDA	80.205	149.800
Afschrijvingskosten	<u>30.176</u>	<u>17.166</u>
EBIT (= bedrijfsresultaat)	50.029	132.634
Interestkosten	<u>26.758</u>	<u>15.213</u>
Fiscaal resultaat	<u><u>23.271</u></u>	<u><u>117.421</u></u>

Bijlage 3

Praktijkexamen Certificaat Ondernemerschap
Financieel management MKB
23 maart 2010

Kasstroomoverzicht (KSO) Optiek Het Oog

		alle bedragen in hele €	
		2009	
Kasstroomoverzicht			
EBIT (bedrijfsresultaat)			50.029
Bij: afschrijvingen			30.176
Kasstroom op winstbasis			<u>80.205</u>
Mutatie in het netto werkkapitaal (excl. liquide middelen)			
Netto werkkapitaal begin van het jaar		-1.786	
Netto werkkapitaal eind van het jaar		7.882	
Mutatie netto werkkapitaal			<u>-9.668</u>
Operationele kasstroom			<u>70.537</u>
Bruto-investeringen			
Boekwaarde vaste activa begin van het jaar		(X)	249.682
Af: afschrijvingen		(Y)	30.176
Boekwaarde vaste activa einde van het jaar		(Z)	251.321
Bruto-investeringen		(Z-Y-X)	<u>31.815</u>
Vrije kasstroom			<u>38.722</u>
Privé-opnamen			
Eigen vermogen begin		-29.493	
Bij: fiscaal resultaat		23.271	
Af: eigen vermogen eind		-73.186	
Privé-opnamen			<u>66.964</u>
Beschikbaar voor de vermogensmarkt			<u>-28.242</u>
Geldstromen van en naar de vermogensmarkt (excl. mutatie rekening-courant)			
Opname achtergestelde lening		27.940	
Aflossing hypothecaire lening		0	
Aflossing banklening (o/g)		0	
Betaalde interest		-26.758	
Geldstromen van of naar de vermogensmarkt			<u>1.182</u>
Mutatie liquide middelen			<u>-27.060</u>
<i>Controle</i>			
Liquide middelen eind (incl. rekening-courantkrediet)		-82.574	
Liquide middelen begin (incl. rekening-courantkrediet)		-55.514	
Mutatie liquide middelen			<u>-27.060</u>

Bijlage 4

Praktijkexamen Certificaat Ondernemerschap

Financieel management MKB

23 maart 2010

Kengetallen

Bezettingsgraad	Werkelijke productiecapaciteit / beschikbare productiecapaciteit
Break-evenomzet	Vaste kosten / (brutowinst in % van de omzet - overige var. kosten in % van de omzet) x 100
Brutowinst per fte	Brutowinst / aantal fte's
Brutowinstmarge	Brutowinst / omzet x 100%
Cashflow	Fiscaal resultaat na belasting + afschrijvingen
Crediteurentermijn	Gemiddelde crediteurensaldo / inkopen op rekening x 365 dagen
Current ratio	Vlottende activa / vlottende passiva
Debiteurentermijn	Gemiddelde debiteurensaldo / verkopen op rekening x 365 dagen
Kosten van arbeid per fte	Kosten van arbeid / aantal fte's
Huur per m ²	Huurkosten / aantal m ² BVO
Netto werkkapitaal	Vlottende activa -/- vlottende passiva
Omlooptijd voorraad	Gemiddelde voorraad / inkoopwaarde van de omzet x 365 dagen
Omzet per fte	Jaaromzet / aantal fte's
Omzet per m ² VVO	Jaaromzet / aantal m ² VVO
Omzetindex	Omzetontwikkeling ten opzichte van het basisjaar (basisjaar = 100)
Omzetsnelheid	Inkoopwaarde van de omzet / gemiddelde voorraad
Quick ratio	Vlottende activa exclusief voorraden / vlottende passiva
Rentabiliteit totaal vermogen	EBIT / gemiddeld geïnvesteerd totaal vermogen
Rentabiliteit eigen vermogen	Resultaat dat toekomt aan de eigenaren / gemiddeld geïnvesteerd eigen vermogen
Return on sales (ROS)	Nettowinst voor belasting / jaaromzet
Solvabiliteit	Eigen vermogen / totaal vermogen x 100%
Weerstandvermogen	Eigen vermogen / totale vermogen
